

Klassiska noveller Nr 5

S. A. Duse:

En slinka?

Klassiska noveller 5.

S. A. Duse – En slinka? Berättelse.

Återutgivning av text från 1926

av S. A. Duse

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-510-8

Copyright © 2019 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.
Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksforlaget.se

Förord

Skribenten Ture Bork är ute på promenad med fästmön Olga när de träffar på konstnären Lenner.

Denne bjuder in paret till hans ateljé. Där visar han en tavla med en naken kvinna.

Märkligt nog så orsakar tavlan att livet förändras för alltid för alla tre.

I början av 1900-talet var noveller och följetonger en viktig del av innehållet i svenska dagstidningar.

I den nya serien ”Klassiska noveller” kan du läsa många av de här historiskt viktiga berättelserna.

En av de flitigaste svenska författarna under 1910- och 1920-talen var yrkesmilitären Samuel August Duse (1873–1933).

Han skrev 100-tals tidningstexter om bland annat krig, nyhetshändelser och romantik. Men han var framför allt känd för sina deckare om mästardetektiven Leo Carring.

Den här texten publicerades ursprungligen i ”Vy och revy Göteborgs morgonposts veckobilaga” i maj 1926 med titeln ”En slinka? Berättelse”.

S. A. Duse: En slinka?

Den här texten publicerades ursprungligen i "Vy och revy Göteborgs morgonposts veckobilaga" i maj 1926 med titeln "En slinka? Berättelse". Författare till texten är S. A. Duse (1873–1933).

De nyförlovade voro i dag för första gången ute på promenad tillsammans. Han var en ståtlig ung man och överlycklig att få visa sig i sällskap med sin förtjusande fästmö. Och hon, som verkligen var en sällsynt välväxt och vacker flicka på nitton år, kunde inte underlåta att lägga märke till de många beundrande blickarna från mötande.

Fästmannen märkte det också, och med vaknande svartsjuka försökte han upptäcka, om hans Olga växlade blickar med de mötande herrarna eller genom leenden eller på annat sätt uppmuntrade dem. Men han märkte ingenting i denna riktning. Hon tittade mest på sin Ture allt under det hon log mot honom och pratade utan att bekymra sig om någon människa.

Ture Bork kände sig lugnad och glad. Det var ingenting på jorden han fördömde så som flirt, om det också endast var med ögonen. Uppfostrad i ett prästhem, hade han för övrigt i alla avseenden myck-

et stränga grundsatser, vilket kom till synes i allt vad han skrev. Han var anställd i en större tidnings redaktion.

Plötsligen fick han på motsatta trottoaren se en gammal god vän, skulptören Lenner, som han trodde vara i Paris. De hälsade på varandra, och Lenner kom genast över till dem. Ture märkte inte hur häftigt Olga rodnade, när hon med en förlägen nick besvarade skulptörens hälsning.

— Välkommen åter, gamle vän, sade han. Får jag föreställa dig för min fästmö. Konstnären Lenner — fröken Hilgert.

— Förtjust att göra frökens bekantskap! sade Lenner och vände sig därpå mot Bork. Jag måste verkligen gratulera dig, gamle gosse, sade han. Inte trodde jag att du hade en sådan utsökt smak.

Nu rodnade Olga ännu mer, och fästmannen såg förtjust ut. Efter en liten stunds samtal föreslog Lenner, att de skulle göra en påhälsning i hans atelje och se på de nyheter han haft med sig från Paris, där han arbetat hela vintern. Olga gjorde invändningar, hon hade inte tid, men så småningom lät hon övertala sig att följa med.

Skulptören bjöd de nyförlovade på frukt och konfekt, och i champagne höjde han en skål för deras framtida lycka. Därvid såg han på den unga, vackra fästmön med en blick av vemod, som besynnerligt nog framkallade en tår i hennes ögonvrå. Men detta märkte ticke Ture.

Så beskådades konstverken, såväl äldre som nyare, statyetter och porträtt, förtjusande saker, som visade vilken stor konstnär Lenner var. Mest förekommo naturligtvis nakna kvinnor, och bland dem var det särskilt en bedårande ung flicka, som satt på en trädgren med benen i kors, händerna stödda mot grenen, och såg framför sig med ett drömmande uttryck i ansiktet.

— Den här sätter jag mest värde på av allesammans, sade skulptören. Har du någonsin sett en vackrare kvinnokropp?

— Nej, svarade Bork nästan motvilligt. Jag måste erkänna att hon är enastående vacker. Men du har naturligtvis bättrat upp Guds skapade verk.

— Ingalunda. Snarare tvärt om. Hon var oändligt mycket vackrare än den avbild jag lyckats åstadkomma. Jag kallar henne ”En dröm”.

— Vem var modellen?

— Hon sade aldrig sitt verkliga namn. Svarade på en annons. Och sedan hon slutat här, var hon som bortblåst. Jag har sökt efter henne länge, till och med annonserat, men utan resultat. Det var i grämseln över att inte mer få träffa denna tjusande varelse, som jag lämnade allt här hemma och gav mig i väg till Paris.

— Kanske du rent av var kär i den vackra modellen? skämtade Bork.

— Om jag var kär? Ja, så kär som en man kan bli. Men jag hade dumt nog inte låtit henne märka det. Och nu är det för sent.

— Är du säker på att du verkligen var kär i modellen? Det förefaller mig otänkbart att en man som du skulle älska en fallen kvinna. Skulptören reste sig häftigt.

— En fallen kvinna! utbrast han. Vad menar du med ett sådant yttrande?

— Nå, en slinka då, sade Bork överlägset. En flicka, som dag efter dag visar sig spritt naken inför en man, kan inte vara anständig.

Det såg ut som om Lenner förgäves försökte få fram ett svar. Han hade blivit alldeles blek. Slutligen kom det.

— Vågar du verkligen uttala en sådan förkastelsedom, när du inte har den minsta personliga erfarenhet att bygga på? utbrast han. Mo-

dellens yrke är lika hederligt som varje annat. Men den unga flickan vi här talar om var ingen yrkesmodell.

— Så mycket värre, avgjorde Bork. Det var naturligtvis lättsinne och äventyrslystnad, som drevo henne till att svara på din annons. Och om du — säkerligen till hennes besvikelse — behandlade henne hänsynsfullt, så gjorde nog inte hennes nästa "beskyddare" det. Nej, försök inte inbilla mig att en sådan där jänta kan vara anständig. Det kommer jag aldrig att tro.

Det blev alldeles tyst för ett ögonblick. Därpå ingrep helt oväntat Olga Hilgert, som förut inte med ett ord lagt sig i diskussionen mellan de båda herrarna. Hennes vackra ögon hade en olycksbådande glans, när hon såg på fästmannen.

— Jag fattar inte, hur du kan döma och fördöma som du gör, sade hon med skälvande röst. Det kan ju mycket väl hända, att det var nöden som drev den unga flickan att för tillfället bli modell. Kanske hade hon en sjuk mor, som behövde vård, kanske fanns det inte ens pengar till mat i hennes hem.

— Då kunde hon valt ett annat sätt att förtjäna pengar — ett hederligt sätt.

— Det är inte så lätt att välja. Antalet arbetslösa flickor har under många år varit oerhört stort, sade hon. Det vet du lika bra som jag.

— Kärast Olga, sade han vänligt. Det är så vackert av dig att vilja ta den där slinkan i försvar. Men det hindrar inte att jag föraktar henne och hennes gelikar. Och det kommer jag alltid att göra.

Skulptören och den unga flickan växlade en blick. Därpå tog hon helt lugnt av sig förlovningsringen.

— Tag den här! sade hon. Jag befriar dig från ditt löfte.

— Olga! utbrast han. Har — har du blivit tokig?

— Nej. Men jag vill inte att du skall binda dig vid en kvinna, som du föraktar, och som du kallar slinka — Modellen till "En dröm" är jag.

— Du? Det är inte möjligt!

— Det var verkligen nöden, som drev mig, fortsatte den unga flickan. Nöden och min stackars sjuka mor. Allt talade jag om för herr Lenner, som genast antog mig till modell och redan i förskott betalade vad jag behövde.

— Du modell! Det är inte möjligt! upprepade fästmannen.

— Till en början blygdes jag alldeles ohyggligt, fortsatte hon sakta. Jag tyckte jag ville sjunka genom golvet av skam. Men herr Lenner var så hänsynsfull och fin, så jag glömde snart att jag var utan kläder inför honom. Och när jag bad honom att inte göra ansiktet likt mitt eget, så nickade han bara och lovade att ingen skulle känna igen mig.

Skulptören hade gått fram till henne och tog nu hennes hand i sin.

— Vad er mor skulle vara stolt över er, om hon visst vad ni gjort för hennes skull, sade han. Hon skulle säkert kalla er för sin modiga lilla tös.

— Ja, inte skulle hon förakta mig, sade Olga sakta.

Hennes fästman hade under samtalets gång blivit allt mer nervös. Dels kände han inom sig något, som drev honom till att taga den tju-sande unga flickan i famn och säga, att också han var stolt över henne, och att han beundrade henne för det offer hon gjort för sin mor. Dels såg han för sin inre syn, hur hon satt där, naken och strålande fager på den stor skulptörens vridbara modellbord och hur Lenners blickar smekte hennes gestalt — närgånget beundrande —

Det sista blev honom för starkt.

— Men jag föraktar dig! skrek han, slet av sig förlovningsringen och slängde den på bordet, så att den rullade långt ut över golvet. I nästa ögonblick hade han smällt igen dörren bakom sig och var försvunnen.

Lenner och hans modell sågo på varandra med blickar, som sade mer än ord. Och då han tog henne i sin famn och viskande frågade, om hon ville bli hans hustru, behövde han bara se lyckoglimten i hennes tårskimrande ögon för att veta svaret.

— Tänk om vi inte hade mött dig, sade hon mellan kyssarna. Vad hade då mitt öde blivit?

— Sannolikt en olycklig hustru. Men nu kan du beträffande den ”strängt moraliske” vännen Bork slippa undan med att bli huvudfiguren i en av hans noveller, skrattade han.

Fakta: Författaren S. A. Duse

Namn: Samuel August Duse.

Född: 2 augusti 1873, Stockholm.

Död: 9 februari 1933, Stockholm.

Föräldrar: kammarjunkare Carl Patrik Teodard Duse och Anna Matilda Forssberg.

Engelskspråkiga deckare är fyllda av just... privatdeckare, medan svenska nästan bara har poliser i huvudrollerna.

Men när den första svenska deckarvågen började år 1913 så var det en privatdetektiv i huvudrollen: Leo Carrington. Denne driver en kombinerad advokat- och detektivbyrå, är en mästare i förklädnad, ekonomiskt oberoende och är så bra på att lösa brott att polisen ofta låter honom ta hand om svårlösta brottsutredningar.

Detektiven Carrington skapades av en av svensk kulturs mest spännande personligheter, Samuel August Duse.

Han började sin karriär inom militären och var yrkesofficer inom Svea artilleriregemente.

Men det var som äventyrare han första gången skapade rubriker. Han deltog i den svenska Antarktisexpeditionen 1901-1904 som me-

teorolog och kartograf. Han tillbringade en mycket tuff vinter i Hop-pets vik i Sydpolshavet, en av de svåraste som några forskare upplevt. Han skrev ner sina upplevelser i boken "Bland pingviner och sälar" vilket gjorde honom berömd i hela landet.

Under de följande åren skrev han flera pjäser men gled sakta men säkert över till berättelser om äventyr och brott. Ofta skrev han under pseudonymen Sam Sellén.

År 1913 publicerades hans första Leo Carrington-deckare, "Stilett-käppen", som blev en stor succé. Inspirationen till Leo Carrington är hämtad från Sherlock Holmes, något som inte minst märks i slutet av böckerna då deckaren presenterar alla ledtrådar och pekar ut en mördare.

Framgången gjorde att "S. A. Duse" på egen hand skapade den första svenska deckarvågen. I snabb följd kom böckerna "Det nattliga äventyret" (1914), "Spader kung" (1915), "Doktor Smirnos dagbok" (1917), "De fyra klöveressen" (1918), "Cobra-mysteriet" (1919), "Antisemiten" (1921), "Nattens gåta" (1922), "Leo Carringtons dubbelgångare" (1923), "Hemligheten" (1924), "Fallet Dagmar" (1925), "Skuggan" (1926), "Pistolskottet" (1928) och "Zuleikas hämnd" (1929).

Böckerna gavs ut i upplaga efter upplaga och spreds över hela världen med översättningar till ett dussintal språk.

Trots att han led av svåra smärtor efter skador under vintern vid Sydpolen var Duse flitig skribent, föreläsare och aktiv i olika sällskap. Han var också en uppmärksam målare och skulptör.

Den svenske deckarförfattaren avled i februari 1933 och ligger begravd på Norra Begravningsplatsen i Stockholm.

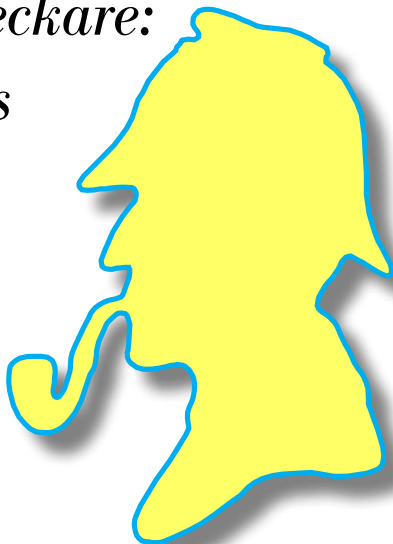

Samuel August Duse.

*Om du gillade den här e-boken
så kolla in våra deckare:*

- *Sherlock Holmes*
- *Filip Collin*
- *Leo Carring*
- *Asbjörn Krag*
- *Auguste Dupin*
- *Dick Donovan*

Mer info: www.klassiskadeckare.se